

Nr 184.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund; given Stockholms slott den 5 mars 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

att såsom statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund för främjande av dess verksamhet anvisa å *extra stat* för år 1921 ett förslagsanslag, högst ..... kronor 15,000

att utgå under villkor, att förbundet visar sig hava från annat håll för ändamålet under året mottagit understöd å minst lika stort belopp.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 5
mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Departementschefen, statsrådet Petersson anförde:

Hos Kungl. Maj:t har jordbrukarungdomens förbund genom dess arbetsutskott i skrivelse den 18 juli 1919 gjort framställning om beredande åt förbundet av ett anslag av intill 25,000 kronor till fördelning på åren 1919 och 1920 ävensom hemställt om avlåtande av proposition till riksdagen om beviljande av ett årligt anslag av 25,000 kronor, till att börja med för åren 1921—1923, att utgå till förbundet såsom bidrag till dess verksamhet bland jordbruksbefolkningens ungdom.

I ansökningsen har inledningsvis erinrats, hurusom under krisåren frågor rörande jordbruksproduktionens upphjälpande och jordbrukets utveckling i allmänhet varit föremål för såväl statsmakternas som allmänhetens särskilda uppmärksamhet samt att från statens sida vidtagits en mångfald åtgärder avseende såväl tillfälliga som på framtiden riktade syften till vårt jordbruks tekniska och ekonomiska förkovran. Till stöd för förevarande framställning har vidare anförts huvudsakligen följande:

Vid strävandena att med hjälp av de tekniska framstegen stegra jordbrukets avkastning får man emellertid icke glömma att även skänka uppmärksamhet å sådana moment, som mera direkt angå jordbruksbefolkningen och dess liv. Utan att vid jorden kan bevaras en vaken och sitt yrke hängiven jordbrukarstam, hjälpa de många tekniska framstegen föga. Man måste besinna, att jordbruket är av vikt för landet icke endast därför, att det skänker levebröd åt folket; det är av lika stor betydelse på den grund, att det är från jordbruksbefolkningens stora lager, som stads och industrisambhällenas förödda folkkraft skall ersättas. Uppehållande och så vitt möjligt även förökande av den med jordbruk sysselsatta delen av befolkningen är därför av vitalt intresse för vårt land.

Allmänt känt är, hurusom den jordbrukande befolkningen hos oss avtagit ej endast relativt utan även absolut under det senaste halvseklet. År 1880 omfattade jordbrukarklassen 3,078,274 personer, år 1900 2,756,704 och år 1915 endast 2,540,000 personer. I förhållande till hela befolkningen motsvara dessa tal respektive 78, 67 och 46 procent. Att denna förflyttning av folk från den uråldriga moderneringen till andra näringar, främst industri, handel och samfärdsel, har sin grund i den allmänna utvecklingen med dess övergång från hemhushållning till penninghushållning och ty åtföljande arbetsfördelning, är även väl känt, och det ges ett flertal stater, inom vilka denna utveckling fört därhän, att jordbruksbefolkningen intar en långt blygsammare ställning än hos oss. Men hos oss såväl som i andra länder är det även andra krafter än de rent ekonomiska faktorerna, som draga folket bort från jorden. Stads- och industrisambhällena visa sig äga en förunderlig förmåga att locka särskilt ungdomen bort från landsbygden och detta till den grad, att en verklig fara för samhällets sunda utveckling och hälsa kan sägas föreligga, om denna flykt från landet får ohämmad fortgå.

Liksom inom flera andra av Europas länder har man därför även i vårt land sökt att bland annat genom statshjälp till bildande av egnahem och självständiga mindre jordbruk och småbruk motverka denna flykt, dock utan att i stort sett hava avsevärt lyckats. Huruvida erfarenheterna från kristiden och den högre uppskattning av vad landsbygden och jordbruket giva, som denna fört med sig, skola få annat än övergående verkningar på denna punkt, kan ännu icke rätt bedömas. Under alla förhållanden blir det nog nödvändigt att på alla möjliga sätt stöda landsbygden i dess tävlan med städerna och industrisambhällena om särskilt det yngre släktet.

Men för att kunna påverka de unga är det ej nog med ekonomiska anordningar. Städernas brusande liv och mångahanda tillfällen till förströelser utöva en stark dragningskraft på de unga sinnena, framför allt hos de mera livaktiga och vakna. Livet är ofta tomt och intresselöst ute i de glesa bygderna, beroende ej minst därpå, att den gamla bygdekulturen med dess rika inslag av sådant, som kunde giva både nöje, intresse och innehåll åt ungdomens liv, fallit i stycken och förintats. Med hemslöjdens försvinnande, med helgdagssedernas förvisning till Skansen och med det av penninghushållningen föranledda sönderbrytandet av allt, som under långa tider givit sin stadga åt vår allmoges liv, har följt förbistring och osäkerhet, en lantlivets förflackning, som är till stor skada för vår jordbruksbefolkning och därmed för jordbruket och landet.

Man må hoppas, att detta förhållande skall visa sig vara övergående, och att landsbygden så att säga skall finna sig själv igen, efter det den låtit sig allt

för mycket påverkas av förhållandena i städerna och det ytliga livet där. Men de förutsättningar till en dylik omvärdering eller rättvärdering av förhållandena, som kunna finnas, böra från det allmännas sida utnyttjas till utvecklingens påskyndande denna riktning. Det mest verksamma, som härvid kan komma ifråga, såväl för hämmande av flykten från landet, som för att i och för sig göra lantlivet mera trivsamt, är utan all fråga att vända sig till den uppväxande jordbrukarungdomen. Det gäller att söka påverka denna så, att den dels får ett verkligt intresse för jordbruket och lär sig rätt uppskatta detta i förhållande till andra näringar, och att den dels bibringas förmåga att för sin del medverka till att giva lantlivet även ett rikare andligt innehåll, än det nu faktiskt äger.

En planmässig verksamhet bland jordbrukarungdomen har därför utan tvivel en stor uppgift att fylla i här berörda hänseende. För att organisera och leda en dylik verksamhet bildades under 1918 års lantbruksvecka ett jordbrukarungdomens förbund, vars syfte är sammanfattat i dess stadgars första paragraf på följande sätt: »Den sammanslutning av jordbrukarklassens ungdom jämte andra för denna ungdom intresserade personer, som bär namnet Jordbrukare-Ungdomens Förbund (J. U. F.), har till uppgift att väcka och stärka denna ungdoms häg och höja dess duglighet för jordbrukarens yrke samt att sålunda, till fromma för vår modernärings sunda och ostörda utveckling, motarbeta flykten från landet.»

Sitt mål vill förbundet nå genom att sammanföra de unga till lokalföreningar, inom vilka de av lämpliga ledare dels bibringas en fördjupad hembygskunskap, förvärvat under studier och strövtåg i hembygden, dels och framför allt intresseras för självverksamhet i allt sådant, som står i samband med jordbruket och lantlivet. Verksamheten skall hava såväl praktisk som ideell läggning och anpassas efter ortsförhållandena. Den är avsedd att läggas möjligast fritt och riktar sig till landsbygden med maningen: »Känn dig själv», och den vill lära landsbygdens ungdom och indirekt även dess övriga befolkning att uppskatta och tillvarataga allt det goda, som landet har att bjuda jämfört med staden.

Förbundets verksamhet hittills har huvudsakligen bestått, förutom i de förberedande organisatoriska arbetena, uti anordnandet av föredrag ute i bygderna i förbundets anda samt bildandet av lokalavdelningar. Som lokalavdelningsledare tjänstgöra huvudsakligen jordbrukare, folkskollärare och mindre befattningsinnehavare vid jordbruket. Den upplysningsverksamhet förbundet bedrivit har även resulterat i, att det kommit i förbindelse med ett stort antal yngre personer över hela landet, vilka arbeta på att inom sina respektive orter få till stånd lokalavdelningar. Förbundet står i kontakt med varje lokalavdelning på det sättet, att denna till förbundets sekreterare avlämnar kvartalsrapport över sin verksamhet samt från förbundet erhåller instruktioner, upplysningar, litteratur och ekonomiskt bidrag m. m.

För sin gagnande verksamhet bland landsbygdens ungdom, en verksamhet som, det bör framhållas, är fullständigt opolitisk, är jordbrukarungdomens förbund helt naturligt i behov av ekonomiskt understöd. Av dettas storlek blir resultatet i väsentlig mån beroende. Förbundet, som hittills endast haft att lita till några privata donationer jämte ett mindre belopp medlemsavgifter, behöver enligt beräkning minst 25.000 kronor per år för de första åren, men har det ännu icke tillnärmelsevis lyckats fylla detta årsbelopp. Och ju mera verksamheten utvecklar sig, desto större blir behovet av ekonomisk hjälp.

Med hänsyn till det riksgagneliga i sitt arbete tror sig förbundet med en ej

ringa grad av tillförsikt kunna vända sig till Kungl. Maj:t med begäran om statsunderstöd för förbundets fortsatta verksamhet, på det att icke förbundets under så gynnsamma auspicijer började och ute i bygderna med intresse och förståelse emottagna arbete må av brist på tillräckliga medel nödgas avstanna. Och anser förbundet, att om ett statsanslag lämnas till denna betydelsefulla verksamhet bland jordbrukarungdomen, så innebär detta endast en akt av enkel rättvisa mot landsbygden, i det att statsmakterna, som bekant är, bevilja ett flertal anslag på avsevärda belopp, vilka anslag antingen helt och hållet eller till övervägande del komma städernas befolkning till godo. Ty även i fall, där landsbygden formellt är lika berättigad, kommer den på grund av förhållandena i ett sämre läge än städerna beträffande kulturella ändamål.

Förbundets verksamhet och ändamål belysas ytterligare genom dess stadgar samt en instruktion för ledare av förbundets lokalavdelningar, vilka handlingar bifogats ansökningen.

Av förbundsstyrelsen har ingivits och åberopats följande ekonomiska plan för förbundet:

Inkomster:

Statsbidrag	kronor 25,000	
Årsavgifter och understödjande medlemmar	» 5,700	30,700

Utgifter:

Expeditionslokal i Stockholm	kronor 1,000	
Städning, bränsle och ljus för densamma	» 400	
Möblering (5 års amortering å 1,500 kronor)	» 300	
Sekreterarens avlöning	» 7,000	
Skrivmaterialier, postporton m. m.	» 1,000	
Litteratur (jordbruks- m. m. för spridning bland lokalföreningarna)	» 1,500	
Trycksaker för ungdomsverksamheten	» 2,000	
5 föredragshållare för agitation för bildande av lokalföreningar	» 10,000	
Resesättningar till sekreteraren och styrelseledamöter	» 1,000	
Bidrag till lokalföreningarna (idrott, studiecirklar, försöksverksamhet m. m.)	» 5,000	
Oförutsedda utgifter	» 1,500	30,700.

Förbundets styrelse har hittills utgjorts av följande personer: rektorn vid högre realläroverket å Norrmalm i Stockholm C. Svedelius (ordförande), godsägaren O. A. Berg, Staby, Biskopskulla (vice ordförande), föreståndaren för lantmannaskolan i Färgelanda, Älvsborgs län J. S. Svensson (sekreterare), ombudsmannen hos svenska lantarbetsgivarföreningarnas fullmäktige I. A. Wallenius, Stockholm (kassaförvaltare), lantbruksakademiens sekreterare professorn P. Hellström, verkställande

direktören hos Sveriges allmänna lantbrukssällskap G. Leufvén, statskonsulenten A. Östergren, överassistenten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet P. Bolin, inspektören över lantmannaskolorna E. W. Ljung, Svalöv, redaktören E. Alkman, Göteborg, ledamoten av riksdagens andra kammare lantbrukaren P. H. Sjöblom, Skebo bruk, samt fröken Agnes Sundberg, Järvsö.

Efter i ärendet erhållen remiss har lantbruksstyrelsen i utlåtande den 14 november 1919 anfört följande:

»Lantbruksstyrelsen håller före, att ifrågavarande organisation bör bliva av viss betydelse för ungdomens kvarhållande på landsbygden och skapandet av en intresserad jordbrukarstam samt att organisationens verksamhet i nämnda syfte är av sådant allmänt intresse, att densamma bör kunna påräkna ekonomiskt understöd av staten. Principiellt har styrelsen således ingenting att invända mot, att förbundet erhåller statsunderstöd för bedrivande av sin verksamhet.

Beträffande frågan om dylikt understöd får lantbruksstyrelsen emellertid till en början framhålla, att statsunderstöd till jordbrukets främjande merendels utgår under förutsättning att minst ett visst belopp eller viss del av beräknade kostnader tillskjutas från enskilt håll. Samma villkor för erhållande av statsunderstöd torde, enligt vad lantbruksstyrelsen har sig bekant, tillämpas jämväl å andra områden än dem, som beröra jordbruket.

En art av sammanslutningar, som enligt lantbruksstyrelsens förmenande i sina strävanden att bereda ungdom upplysning och förströelse företer många beröringspunkter och delvis arbetar i samma anda som ifrågavarande förbund, äro de till folkbiblioteksstyrelsen anslutna riksförbunden. Dessa åtnjuta numera för sin biblioteksverksamhet genom studiecirklar betydande understöd enligt grunder, som stadgas i kungörelsen den 23 september 1912 (nr 229) angående understödjande av folkbiblioteksväsendet. Enligt denna kungörelse erhåller riksförbundet under vissa villkor statsbidrag i form av bundna böcker, motsvarande högst hälften av riksförbundets egna utgifter därför.

Det är således — såsom av ovanstående framgår — ett genomgående drag, att statsunderstöd till enskilda sammanslutningar anvisas, under villkor, bland annat, att visst bidrag tillskjutes från orten.

Denna princip för understöd har visat sig verka eggande på verksamhetslusten, samt nödgar vederbörande sammanslutning till ansträngningar att genom uppdrivande av medlemsantalet eller på annat sätt öka de egna inkomsterna och därigenom även statsbidraget. Tillskottet från orten utgör dessutom ett bevis för att verksamheten där uppskattas.

Något skäl för att icke meddela enahanda grunder för åtnjutande av ett eventuellt statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund synes enligt lantbruksstyrelsens mening icke vara för handen. Förbundets verksamhet kan givetvis bliva av stor allmän betydelse, men i ännu högre grad torde här kunna påräknas ett verkligt ortsintresse. Man kan med skäl vänta, att husbönder, kommuner, hushållningssällskap och landsting böra hava gagn av en enligt förbundets program bedriven verksamhet, och att på grund härav väsentliga bidrag från orten kunna påräknas.

Det begärda statsunderstödet skulle utgå till centralledningen och användas till organisation av lokalföreningar.

Enligt det av förbundets arbetsutskott upprättade budgetförslaget beräknas utgifterna för förbundets verksamhet uppgå till 30,700 kronor för år, varav 5,700 kronor skulle erhållas såsom årsavgifter från understödjande medlemmar och resten eller 25 000 kronor tillskjutas av statsmedel.

Lantbruksstyrelsen kan icke tillstyrka, att statsunderstöd utgår med belopp, som sålunda blivit ifrågasatt. Därigenom skulle förbundet redan från början inrättas som en till större delen med statsmedel underhållen institution. Utgår man emellertid från att i förevarande fall hälften av omkostnaderna böra gäldas av statsmedel, skulle enligt oförmälda budgetförslag, mot vars utgiftsposter lantbruksstyrelsen ingenting har att invända, statsunderstödet för närvarande kunna beräknas till i runt tal 15,000 kronor för år.»

På grund av vad sålunda anförts har lantbruksstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att åt förbundet såsom bidrag till främjande av dess verksamhet anvisa såsom förslagsanslag, högst, dels å tilläggsstat för år 1920 ett belopp av 15,000 kronor, dels ock å extra stat för år 1921 likaledes ett belopp av 15,000 kronor, dock att förbundet härav icke skulle äga uppbära större belopp än som motsvarade hälften av vad förbundet visade sig hava utgivit för uppehållande av sin verksamhet.

Socialstyrelsen, som jämväl hörts i ärendet, har i utlåtande den 12 januari 1920 biträtt lantbruksstyrelsens hemställan med den ändring, att årsanslaget syntes böra utgå halvårsvis med det belopp, förbundet kunde styrka sig hava från annat håll mottagit under samma år, dock högst med 15,000 kronor årligen.

Socialstyrelsen har i sitt utlåtande jämväl erinrat, att frågan om beviljande av statsanslag till ändamål av här ifrågavarande slag redan tidigare varit föremål för behandling inom riksdagen. I motion nr 83 väcktes vid 1919 års lagtima riksdag i andra kammaren förslag om ett statsanslag för år 1919 å 25,000 kronor till jordbrukarungdomens förbund, varvid enahanda motivering förebrogtes som i den nu föreliggande framställningen. Med anledning av denna motion uttalade sig jordbruksutskottet i dess utlåtande nr 29 på följande sätt:

»Jämväl utskottet anser, att åtgärder, som äro ägnade att verka till höjande av jordbrukarungdomens andliga utveckling och till densammnas bevarande vid jordbruket, äro värda beaktande. Att såsom motionärerna föreslagit i detta syfte nu bevilja statsbidrag till nämnda sammanslutning kan utskottet emellertid icke tillstyrka av den anledningen, att utskottet saknar närmare kännedom om förbundet ifråga och med hänsyn till den korta tid detsamma varit i verksamhet tillräcklig

erfarenhet om dess arbete icke kunnat vinnas. Härtill kommer, att utskottet av principiella skäl ställer sig tveksamt i fråga om beviljande av anslag till enskilda föreningar, då någon utredning från Kungl. Maj:t i ärendet icke föreligger.»

Vid samma riksdag väcktes i andra kammaren genom motion nr 25 förslag om vissa åtgärder för fostran av landsbygdens ungdom. Denna motion föranledde bland annat ett erkännande uttalande av andra kammarens första tillfälliga utskott (utlåtande nr 11) om nu i frågavarande förbund, vars på ett samlande av speciellt jordbrukarungdomen kring folkbildande uppgifter inriktade verksamhet syntes utskottet böra av staten kraftigt understödjas.

Av dessa båda uttalanden syntes det socialstyrelsen framgå, att en framställning från Kungl. Maj:ts sida om statsbidrag för jordbrukarungdomens förbund skulle kunna påräkna en välvillig behandling av riksdagen, så snart man vore i tillfälle att med stöd av erfarenheten bilda sig en gynnsam föreställning om förbundets verksamhet. Då socialstyrelsen jämväl för egen del hyste den uppfattningen, att förbundet hade en betydelsefull uppgift att fylla med avseende å jordbrukarungdomens fostran, ansåge sig styrelsen ej böra tveka att förorda dess understödjande med statsmedel. Det vore visserligen sant, att alltjämt endast knapphändig erfarenhet föreläge om förbundets verksamhet, men å andra sidan torde ej böra förbises, att en organisation, som icke ansåge sig böra uttaxera några som helst penningbidrag från de aktiva medlemmarnas sida, svårligen kunde förväntas uppvisa några mera betydande resultat av sin verksamhet, förrän det allmänna genom sitt understöd möjliggjort arbetsprogrammets genomförande i större utsträckning. Om förbundets syftemål över huvud taget syntes beaktansvärda, torde namnen, å de personer, som tillhörde förbundets ledning, utgöra en borgen för att ett eventuellt statsbidrag skulle finna bästa möjliga användning inom ramen av förbundets verksamhetsprogram.

Den numera av förbundsstyrelsen avgivna årsberättelsen för år 1919 utvisar, att förbundet vid årets slut hade tillhoppa 84 lokalavdelningar inom 17 av rikets län med tillhoppa 3,689 aktiva medlemmar. De passiva (understödjande) medlemmarnas antal uppgår nu till 100. Förbundsstyrelsen framhåller, hurusom densamma hittills sett såsom sin främsta uppgift att, särskilt genom tidningspressen, för allmänheten bekantgöra förbundets verksamhet, klargöra dess mål och arbetsmetoder, dess uteslutande kulturella uppgifter och dess politiska neutralitet. Förbundets föredragsverksamhet hade varit relativt livlig och till följd av de dryga resekostnaderna tagit i anspråk en avsevärd del av de till-

gängliga medlen, vari icke ingått något bidrag från det allmänna. Styrelsen hade i övrigt understött lokalavdelningarnas verksamhet, som, enligt vad av de kvartalsvis inkommande rapporterna kunnat kontrolleras, under året i stort sett utvecklats på ett glädjande sätt. Lokalavdelningarna hade anordnat gemensamma möten och utflykter, därvid hållits föredrag i historiska och kulturella ämnen samt i aktuella jordbruksspörsmål, varjämte förekommit sång, musik, deklamation, diskussion och folklekar. Inom avdelningarna hade bildats olika slag av klubbar, såsom studiecirklar, föreläsningföreningar, sångkörar, idrotts-, schack- och folkdanskubbar, frivilliga brandkårer etc. Jämväl hade avhållits trädgårds- och jordbrukskurser samt aftonskolor ävensom anordnats fester och teaterföreställningar i välgörenhetssyften samt bringats hjälp med brådskande jordbruks- eller byggnadsarbeten åt jordbrukare vid sjukdomsfall och åt hjälpbehövande gamla.

De uppgifter, jordbrukarungdomens förbund satt sig före att söka främja, äro för hela vårt land men i första hand för dess jordbrukande befolkning och jordbruket självt av synnerligen stor betydelse. Det är ägnat att framkalla allvarliga bekymmer ur många synpunkter, att jordbruksbefolkningen icke blott relativt utan även absolut taget visar en stark tendens att minskas. I viss mån torde en sådan förändring visserligen vara betingad av en naturlig utvecklingsgång, bland annat av att stadsmannanäringarna torde äga avsevärt starkare förmåga av expansion än jordbruksnäringen. Men det kan icke förbises, att den så mycket omtalade flykten från landet i stor utsträckning kan hänföras till andra, mera psykologiska orsaker, vilka ur viss synpunkt ibland betecknats med uttrycket »tråkigheten på landsbygden». Dessa motiv få icke underskattas. Om man vill söka förebygga, att inflyttningen från landsbygden till städerna och stadsliknande samhällen sker i raskare tempo än förhållandena i själva verket påkalla och att städerna fyllas med en befolkning, vilken kanske icke där kan finna sin utkomst, under det att jordbruket lider av brist på arbetskraft, bör man icke underlåta att så gott sig göra låter avhjälpa den jordbrukande landsbygdens underlägsenhet i nyss antydda avseende. Man måste på sätt och vis flytta de företräden städerna i nämnda hänseenden äga — i den mån de äro sunda och förädlande — ut på landet.

Det sätt, på vilket jordbrukarungdomens förbund gripit sig an med sin uppgift, synes utvisa öppen blick för både mål och medel. Då förbundet för att främja anslutningen icke kräver någon avgift av sina aktiva medlemmar, är det givet, att behovet av penningmedel utifrån

Departements-
chefen.

skall bliva stort. Visserligen bör det icke vara uteslutet, att förbundets lokalavdelningar kunna i någon mån bereda sig inkomster genom upp-tagande av en mindre avgift vid av dem anordnade föredrag, musika-liska underhållningar, idrottstävlingar m. m., men dessa inkomster torde i varje fall bliva ganska obetydliga och icke täcka omkostnaderna. I betraktande av ovan anförda, såväl sociala som jordbruksekonomiska synpunkter, anser jag därför staten böra med ett bidrag understödja föreningens verksamhet.

Beloppet av statsbidraget anser jag icke böra sättas högre än 15,000 kronor för år. Jag kan icke tillstyrka, att anslag äskas redan för innevarande år å tilläggsstat. I anslutning till vad såväl lantbruksstyrelsen som socialstyrelsen tillstyrkt bör fordras, att förbundet visar sig hava från annat håll för sin verksamhet mottagit understöd med minst lika belopp. Statsbidraget kan lämpligen utbetalas halvårsvis. Förbundet bör årligen avgiva berättelse över sin verksamhet.

Ur budgetssynpunkt bör anvisandet av anslag härtill å extra stat för år 1921 icke möta hinder av den anledningen, att detsamma icke beräknats i statförslaget.

Jag hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att såsom statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund för främ-jande av dess verksamhet anvisa å *extra stat* för år 1921

ett förslagsanslag, högst ..... kronor 15,000,

att utgå under villkor, att förbundet visar sig hava från annat håll för ändamålet under året mottagit understöd å minst lika stort belopp.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter bi-trädde hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition i ämnet avlätas till riksdagen av den lydelse, bil. — vid detta proto-koll utvisar.

Ur protokollet:

H. Mellström.